

Raadsnotitie participatie & uitdaagrecht

Deze notitie is gemaakt naar aanleiding van bijeenkomsten met de raads werkgroep participatie in 2020-21 en heeft als doel vast te leggen hoe wij als gemeenteraad van Westervoort willen omgaan met en stimuleren van participatietrajecten en initiatieven uit de Westervoortse gemeenschap.

We schetsen in deze notitie:

- de kaders voor participatie
- en meer specifiek voor het uitdaagrecht

Visie:

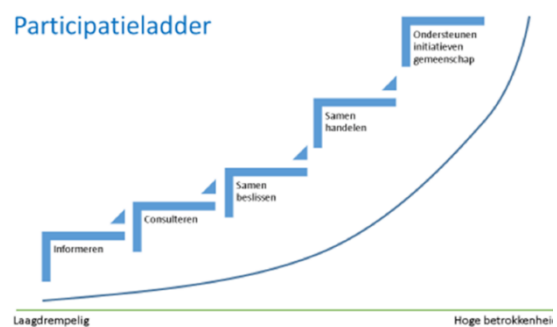
De gemeente Westervoort juicht initiatieven vanuit de Westervoortse gemeenschap toe. Wij hebben een open houding en willen goede initiatieven graag faciliteren. We willen ruimte bieden om te participeren op alle treden van de participatieladder.

Participatie:

Doel: Het gezamenlijk versterken van het welzijn van de inwoners.

Uitgangspunten

- De gemeente staat open en is stimulerend naar initiatieven toe.
- Er is aantoonbaar draagvlak in de samenleving voor een maatschappelijk initiatief.
- Voor zo ver mogelijk is het gemeenschappelijk doel vooraf in beeld gebracht en zijn de wederzijdse verwachtingen goed vastgelegd.
- De participanten bieden maximale transparantie en heldere verwachtingen over en weer, richting initiatiefnemers en betrokkenen.
- Gemeenschappelijkheid, het aanboren, benutten van expertise, daadkracht en betrokkenheid is steeds het uitgangspunt.



Uitdaagrecht:

Doel: Overnemen van een gemeentelijke taak

Uitgangspunten

- Initiatiefnemers krijgen de ruimte en middelen als zij iets beter, aanvullend met maatschappelijke meerwaarde en / of voordeliger kunnen doen.
- Alle beleidsterreinen staan open voor het uitdaagrecht (behalve als dit vanwege wettelijke vereisten of veiligheidsvraagstukken niet kan) .
- Al doende leren en ervaring opdoen.

Deze kaders vinden we bij participatie en uitdaagrecht van belang:

- Gemeenschappelijkheid, het aanboren, benutten van expertise, daadkracht en betrokkenheid is het uitgangspunt.
- Wij staan als gemeente open voor nieuwe initiatieven.
- We werken transparant. De gemeente werkt transparant samen met initiatiefnemers.
- De gemeente draagt zorg voor ondersteuning van het proces.
- Initiatieven moeten lokaal draagvlak hebben, het initiatief moet goed zijn voor Westervoort.
- De participanten maken afspraken, passend bij de trede op de participatieladder, en deze worden vastgelegd.
- Afhankelijk van de impact van het project of initiatief wordt de gemeenteraad in meer of mindere mate betrokken.
- Initiatieven die passen binnen bestaand (financieel) beleid zijn zonder meer welkom. Daar waar dat niet zo is, zijn initiatieven ook welkom en zal de raad besluiten of ze al dan niet passen binnen de doelstelling. Waarbij de raad voor het algemeen belang staat.
- Gezamenlijk worden de verwachtingen uitgesproken en vastgelegd tussen gemeente en initiatiefnemers. Een initiatief moet ook haalbaar zijn (o.a. qua ureninzet).
- Goede en regelmatige communicatie over de participatie-instrumenten en -projecten naar de Westervoortse gemeenschap is van belang.
- Participanten zijn in beeld en belanghebbenden zo mogelijk betrokken. Gemeenschappelijke doelen worden goed vastgelegd en belangen worden meegenomen in de besluitvorming, waarbij de mogelijkheid voor tegenspraak georganiseerd wordt.
- Inclusie (het moet in principe geschikt zijn voor iedereen) is een voorwaarde
- Iedereen in de Westervoortse gemeenschap mag een initiatief indienen: inwoners, organisaties en ondernemers/bedrijven.

Rol van de Raad bij participatie processen

Gedurende het hele traject geldt dat de Raad initiatieven en projecten met belangstelling volgt.

Vooraf:

- Stimulerend naar initiatieven, niet alleen om ze te starten maar ook om ze door te zetten. Zonder oordeel over de kwaliteit van het initiatief.
- Kaderstellend. Zie de kaders hierboven beschreven.

Tijdens:

- Meekijken, meeluisteren, ervaringen van belanghebbenden polsen, proces monitoren, vinger aan de pols houden en tussentijds evalueren.

Na:

- Eindevaluatie (met belanghebbenden).
- Leren en kaders aanscherpen.

Specifiek voor het Uitdaagrecht (Right to Challenge, R2C)

Kaders

- Inwoners, maatschappelijke organisaties en lokale ondernemers krijgen de ruimte om een gemeentelijke taak uit te voeren als zij die met meer maatschappelijk meerwaarde, voordeliger of efficiënter kunnen uitvoeren.
- Het resultaat van een uitdaging is beter of gelijk aan het resultaat dat de gemeente voor die taak realiseert.
- De uitdaging is even duur of goedkoper (in breedste zin van het woord: positieve bijeffecten en/of maatschappelijke meerwaarde meegerekend) dan wanneer de gemeente de taak uitvoert.
- Er zijn duidelijke afspraken over tijdsduur, verantwoordelijkheid, borging, wat te doen bij risico's (veiligheid), belangenafweging en financiën.
- Een uitdaging kan worden ingediend op alle domeinen. Afhankelijk van de uitdaging moet worden bekeken of dat realistisch en haalbaar is, waarbij taken die (wettelijk) voorbehouden zijn aan de gemeente niet kunnen worden uitgedaagd.
- We willen open en breed inzetten op het uitdaagrecht gedurende de testfase om te kunnen ervaren wat wel en niet kan/werkt.

Afbeelding: gebruikelijke stappen van het uitdaagrecht (Right to Challenge)



Bijlage: uitnodigingstekst voor inwoners om uitdaging aan te gaan.